

Adobe
Illustrator CS2
Testre szabás

Dr. Pétery Kristóf

Mercator
Stúdió

magyar nyelvű változat

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 963 7062 45 9

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2005
© Mercator Stúdió, 2005

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	5
TESTRE SZABÁS	8
Környezeti beállítások, alapértelmezések.....	8
Általános beállítások.....	9
Szöveg beállítások	11
Mértékegységek és megjelenítési teljesítmény	12
Segédvonal és rács beállítások	13
Intelligens segédvonal és szelet beállítások	14
Elválasztás beállítások	16
Beépülő és lemeztár beállítások.....	16
Fájlkezelés és vágóasztal beállítások.....	17
A billentyűzet testre szabása	19
Eszköz-gyorsgombok	21
Az alap dokumentum	21
A Version Cue testre szabása	22
Általános beállítások.....	23
Rendszeradminisztráció	25
Mintabeállítások.....	35
AZ ESZKÖZTÁR IKONJAI	37
MENÜSZERKEZET	74
Fájl (File) menü.....	74
Szerkesztés (Edit) menü	75
Objektum (Object) menü	77
Szöveg (Type) menü	82

Kijelölés (Select) menü	84
Szűrő (Filter) menü	86
Hatás (Effect) menü	89
Nézet (View) menü	92
Ablak (Window) menü	94
Súgó (Help) menü	100
MACINTOSH GYORSGOMBOK	101
Megtekintés	101
Objektumkiválasztás és mozgatás	103
Festés	104
Átalakítás	104
Szövegbevitel, szerkesztés	105
Görbék szerkesztése	107
Alakzatok	108
WINDOWS GYORSGOMBOK	109
Megtekintés	109
Objektumkiválasztás és mozgatás	110
Festés	112
Átalakítás	112
Szövegbevitel, szerkesztés	113
Görbék szerkesztése	115
Alakzatok	115
Felhasznált és ajánlott irodalom	117

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés-és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A vektorgrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Illustrator nevű programja, amely a bitképes Photoshophoz hasonlóan egyfajta etalon, ipari szabvány a grafikával foglalkozók körében. Az első Illustrator 1987-ben jelent meg. Eredetileg Apple Macintosh számítógépeken volt használható, később megjelent IBM kompatibilis személyi számítógépeken használható változata is. A vektoros rajzszerkesztők egyik legelterjedtebb, legkedveltebb programja az egész világon. E piacon a CorelDRAW örök vetélytársa. Míg az ellenlábas népszerűségét annak köszönheti, hogy komplex programcsomag részeként árulják, az Illustrator mellett szól, hogy Macintosh számítógépeken is használható, minden szokásos vektoros formátumot kezel (importál és exportál), saját grafikus formátumát (.ai) a fontosabb grafikus és kiadványszerkesztő programok felismerik, eszközeit könnyen kezeli a piacvezető raszteres képszerkesztő (Adobe Photoshop) felhasználói, illetve ugyanezeket a vektoros rajzeszközöket építették

be az egyik legújabb kedvenc, a kiadványszerkesztő Adobe Indesign programba is. A program CS (11-es) változata 2004-ben jelent meg, majd hamarosan, 2005-ben előrukkoltak a 12-es (CS2) változattal, amelyet magyar nyelvű felhasználói felülettel is kiegészítettek. Sajnos, a sűgő nyelve angol maradt.

Az Illustratorból származó grafikák, lapterv felhasználhatók az interneten, nyomtatásban és multimédiás videoanimáció alapjaként. Az Illustrator fájlok természetesen más Adobe programokban is feldolgozhatók, sőt a program .ai formátumát a leggyakrabban használt irodai (például a Microsoft Word) és konkurens grafikai szoftverek (például a CorelDRAW) is felismerik. A legújabb technológiát a dinamikusan változó adatbázistartalom nyugvó XML-dokumentumok, valamint a csoportmunka kiterjesztése testesítik meg. Az előbbi óriási segítséget nyújt egy sablonra épülő dokumentum előállításában, miközben biztosítja, hogy ne számtalan mutáció készüljön, az utóbbi pedig – ha a Creative Suite CS2 programcsomagot telepítettük – lehetővé teszi a munkacsoport számára a dokumentumok pontos verziókövetését, miközben a hozzáférési jogosultságok egy kézben tarthatók.

Az Illustratorral szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban az előző változathoz képest több újdonság jelent meg, amelyek közül a legfontosabbakat a könyv elején, külön fejezetben ismertetjük.

A könnyebb kezelhetőség és költségtakarékosság érdekében az Illustrator programmal kapcsolatos ismereteket is több kötetben dolgoztuk fel. A *Testre szabás* című kötetben tárgyaljuk a program felhasználói felületének és más működési jellemzőinek optimális beállítását, ismertetünk olyan funkciókat, mint a környezeti beállításokat, a menük és gyorsgombok testre szabását, valamint összefoglaljuk a programban használatos ikonokat és billentyűkombinációkat. Ez a könyv mintegy gyorsreferenciaként is használható, mivel minden eszköztári ikont, billentyűkombinációt bemutatunk.

A Macintosh és a PC platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához,

míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg. A PC-ken elterjedten használjuk a jobb egérgombbal megjeleníthető helyi menüket, ehhez a Mac felhasználóknak a **Ctrl** billentyű nyomva tartása közben kell kattintaniuk az objektumra.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy Windows operációs rendszer alapfokú ismerete.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0 (illetve későbbi változat) vagy Adobe Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2005. szeptember

Köszönettel

a szerző.

TESTRE SZABÁS

A program testre szabása a munkastílusunkhoz legjobban illeszkedő környezet kialakítását jelenti. Ennek módját részben a *Kezdő lépések* kötetben ismertettük. A többi, más programokhoz képest viszonylag egyszerű beállítási lehetőségekre itt térünk ki.

Környezeti beállítások, alapértelmezések

A **Szerkesztés** (*Edit*) menü **Beállítások** ▶ **Általános** (*Preferences* ▶ *General*) parancsával, illetve **Ctrl+K** – Macintoshon a **⌘+K** – billentyűkombinációval megjelenített párbeszédpanel-lapok segítségével állítjuk be programunk a legmegfelelőbb üzemmódját, adjuk meg azokat a jellemzőket, amelyek a gép kikapcsolása után is megőrződnek és így a legközelebbi munka során is alkalmazhatók (lásd az 1. ábrát). A beállítások az egész programra vonatkoznak, nem csak az aktív grafikára.

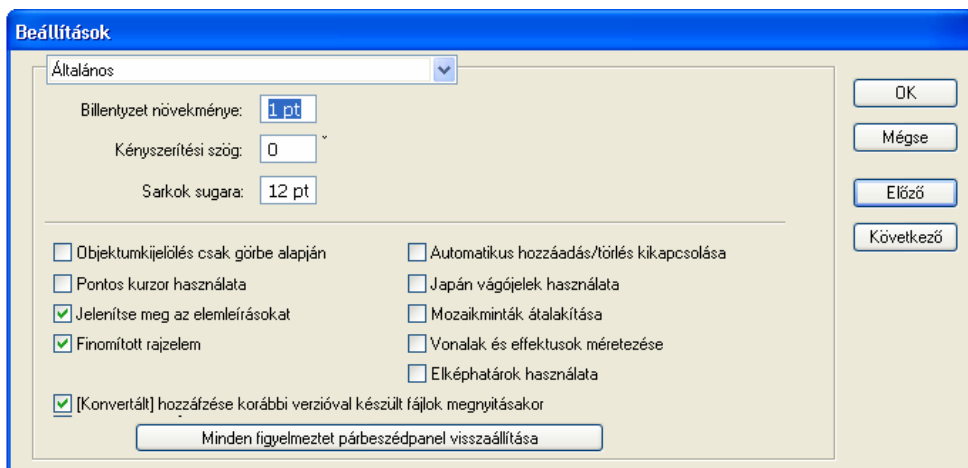
A beállítások, köztük a palettabeállítások és parancsok megjelenítésének megőrzését az *AI/Pref* fájl biztosítja, mely egyszerű szövegszerkesztővel (például a Notepad – Jegyzettömbbel) is megtekinthető, módosítható.

Ez a fájl a Windows 2000 és Windows XP alatt a *Documents and Settings\username\Application Data\Adobe\Adobe Illustrator CS2 Settings* mappában található, Mac OS 10 feletti operációs rendszerek esetében a *Mac OS X\Users\ Home\Library\Preferences\Adobe Illustrator CS2 Settings* mappában található.

Ha az alapbeállításokhoz szeretnénk visszatérni, töröljük ki, vagy nevezzük át ezt a fájlt! A program a következő elindításkor, vagy bármely fájl mentése után helyreállítja a preferenciáfájlt.

A beállító párbeszédpanelek felső listájában kiválasztva, illetve az **Előző** (*Previous*) és a **Következő** (*Next*) nyomógombokkal lépked-

hetünk a többi beállító párbeszédpanelre, amelyeket megjeleníthetünk a **Szerkesztés** (*Edit*) menü **Beállítások** (*Preferences*) ▶ almenüjének parancsaival is. Az **OK** nyomógomb érvényesíti az újonnan megadott tulajdonságokat. Ha semmit nem választunk ki (inkább maradunk a régi beállításnál), akkor az **Esc** billentyűt kell megnyomnunk, vagy a **Mégse** (*Cancel*) nyomógombra kattintsunk.

1. ábra

A továbbiakban bemutatott beállító párbeszédpanelek képei az alapértelmezés szerinti beállításokat mutatják. Helyszűke miatt csak a legfontosabb opciókat tárgyaljuk.

Általános beállítások

A **Billentyűzet növekménye** (*Keyboard Increment*) mezőben a kurzormozgató billentyűvel végzett alap mozgás távolsága állítható be. Ennek tízszeresével mozgatjuk a kijelölt elemet, ha a kurzormozgató billentyűvel végzett mozgás során a **Shift** billentyűt is nyomva tartjuk.

A **Kényszerítési szög** (*Constrain Angle*) mezőben adjuk meg a szögek korlátozását, amely akár a kurzormozgató billentyűvel végzett mozgás, akár a húzással végbevitelt helyzetváltoztatás, akár egy rajzelem négyzet, ellipszis húzással történő létrehozása során érvényesül. Az itt megadott szögben, illetve az arra merőleges

irányban helyezkednek el az ezt követően létrehozott négyszög és ellipszis elemek tengelyei.

A **Sarkok sugara** (*Corner Radius*) mezőben adjuk meg az új, lekerekített sarkú négyszögeken érvényesülő lekerekítési sugarat.

A választókapcsolókkal beállítható paraméterek:

Objektumkijelölés csak görbe alapján (*Object Selection by Path Only*): Kikapcsolva az előkép (Preview) nézetben a kitöltetlen objektum belsejébe kattintva is kiválaszthatjuk az objektumot és mozgathatjuk. Bekapcsolt állapotában csak a középpont mozgatásával húzhatjuk az objektumot, a kijelöléshez viszont az objektum szélére kell kattintanunk.

Pontos kurzor használata (*Use Precise Cursors*): Bekapcsolva a pontosabb rajzolást biztosító szátkeresztes mutatómegjelenítésre vált. A jelölőnégyzetet törölve a program az alkalmazott eszköz kurzorformáját jeleníti meg. Ugyanezt a váltást biztosítja a **Caps Lock** rögzülő billentyű lenyomása is.

Jelenítse meg az elemleírásokat (*Show Tool Tips*): Bekapcsolt állapotában, ha a kurzort egy eszköz fölé mozgatjuk, akkor megjelenik az eszköz neve, ami segít a kiválasztásban.

Finomított rajzelem (*Anti-aliased Artwork*): Bekapcsolva a bitképes műveleteknél, beemelt Photoshop objektumoknál simítást alkalmaz.

Automatikus hozzáadás/törlés kikapcsolása (*Disable Auto Add/Delete*): Kikapcsolt állapotában a közvetlen kijelölő eszközzel a görbék egyszerűen, kattintással további csomópontokkal bővíthetők, illetve a csomópontok egyszerűen törölhetők.

Mozaikminták átalakítása (*Transform Pattern Tiles*): Bekapcsolva a csempemintázatos kitöltések követik a kitöltött alakzatok átalakítását, kikapcsolt állapotban a kitöltés megőrzi a létrehozásakor beállított jellemzőket (méret, torzítás, elforgatás stb.).

Vonalak és effektusok méretezése (*Scale Strokes & Effects*): Bekapcsolva a körvonal és a hatások követik az objektum átalakításait.

A **Minden figyelmeztető párbeszédpanel visszaállítása** (*Reset All Warning Dialogs*) nyomógomb törli a figyelmeztető üzeneteket.